

**rudolf steiner
college**

PWS:

HANDLEIDING VERSLAG SCHRIJVEN

RUDOLF STEINER COLLEGE

worden wie je bent

Waarom een handleiding verslag schrijven?

Dit document is bedoeld als handleiding bij het schrijven van het verslag van je PWS.

In het *instructieboekje* kun je lezen hoe je het proces moet aanpakken om tot je PWS te komen, en wordt kort aangeduid hoe je tot het verslag kunt komen. Maar waar je extra op moet letten bij het schrijven, de dingen die je juist wel (of niet!) moet doen, dat kun je hieronder lezen.

Het lijkt (en is) veel tekst, maar lees het echt even goed door. De eisen die hieronder staan beschreven, zal je begeleider ook gebruiken bij het beoordelen van je verslag.

Waar je op moet letten tijdens het schrijven...

- Je begeleider kan het merken als er verschillen in schrijfstijl zijn. Taken verdelen bij het schrijven is dus handig, maar lees elkaars tekst wel na;
- je moet je eigen verslag helemaal begrijpen. Gebruik dus geen vaktermen of passages van anderen als je niet precies weet wat het betekent;
- vaktermen eerst definiëren of omschrijven voor je ze gebruikt;
- formuleer in je eigen woorden. Tekst van een ander overnemen (citeren) mag uitsluitend met expliciete bronvermelding;
- je verslag is echt je eigen tekst, en dus niet stukken kopiëren en plakken;
- je moet de tekst zoveel mogelijk professioneel formuleren. Dus vermijd spreektaal, of de eerste persoon 'ik heb ontdekt...' / 'we vonden...';
- je verslag moet *lopende* tekst zijn, dus vermijd (genummerde) lijstjes en opsommingen;
- een belangstellende lezer met een middelbare school-diploma moet het verslag kunnen begrijpen;
- afbeeldingen: alle plaatjes moeten **genummerd** zijn, een **bijschrift** hebben én je moet er in de tekst naar **verwijzen**.

Verplichte onderdelen van je verslag

Titelblad

Op het titelblad staat de titel van je werkstuk, de school, de namen en leerlingnummers van de leerlingen, je profiel en wie je begeleider is. (Let er goed op dat je de namen correct spelt.)

Abstract

Dit is een korte samenvatting van je verslag *in het Engels of Nederlands*, in ongeveer 150 woorden. Het abstract bevat je vraagstelling, methode, resultaten en je conclusie.

Verklaring van auteurschap

De verklaring van auteurschap is een kort stukje tekst waarin jij en je partner(s) verklaren dat je het PWS zelf hebt geschreven. Je schrijft expliciet op dat je geen bronnen hebt gebruikt zonder die te vermelden, en geen AI hebt gebruikt om tot de tekst te komen. Hiermee geven jullie dus aan dat het echt jullie verslag is.

Inhoudsopgave

Raadpleeg inhoudsopgaven van boeken om te zien hoe een inhoudsopgave er uit kan zien.

Let op dat je hoofdstukken, paragrafen en de pagina's van je verslag nummert.

Voorwoord (eventueel)

In het voorwoord kun je uitleggen waarom jij voor dit onderzoek hebt gekozen, en wat je ervan vindt. Dit is ook de plaats om mensen te bedanken voor hun bijdrage aan je onderzoek (bijvoorbeeld experts of instellingen van buiten de school die je bezocht hebt). Het voorwoord is het enige deel van het verslag waar je de 'ik'- of 'we'-vorm mag gebruiken.

LET OP: dit is dus anders dan een voorwoord voor een periodeschrift. De inhoudelijke introductie schrijf je in de inleiding; zie hieronder.

Inleiding

De inleiding bestaat uit een aantal verplichte onderdelen.

In de eerste plaats een pakkende tekst om de interesse van de lezer te wekken en aan te sluiten bij zijn leefwereld. Daarna beschrijf je kort je onderwerp en de stand van het onderzoek op dit moment. Vervolgens geef je, op basis van de stand van het onderzoek, aan wat je hoofdvraag is en waarom deze vraag relevant is. Na de hoofdvraag geef je de deelvragen en leg je uit waarom deze deelvragen je gaan helpen om de hoofdvraag te beantwoorden. Daarna beschrijf je kort hoe je je onderzoek hebt aangepakt en ten slotte wat de opzet/indeling van het verslag is.

Hoofdttekst

De hoofdttekst van je verslag bestaat uit twee grote onderdelen, verdeeld in meerdere hoofdstukken. In de eerste plaats de verwerking van je literatuuronderzoek, en in de tweede plaats de resultaten van je veldwerk. Je moet de hoofdttekst in een aantal hoofdstukken verdelen. Deze hoofdstukken moeten genummerd zijn en een titel hebben. Liefst verdeel je de hoofdstukken weer onder in paragrafen. De titels van je hoofdstukken mag je baseren op je deelvragen, maar dat hoeft niet. Gewoon de deelvraag als titel nemen is niet professioneel.

Denk goed na over wat je opschrijft: schrijf alleen dát op wat helpend is om je vragen te beantwoorden. Bronnen moet je vermelden met APA-annotatie.

Hieronder kun je lezen waar we op letten bij de beoordeling.

Theorie/Literatuuronderzoek

In dit deel van je verslag wordt de theorie beschreven die belangrijk is voor de onderzoeksvraag. Dit theoretisch gedeelte is gebaseerd op de literatuurstudie. Omdat je je baseert op werk van anderen, moet je alles wat je uit boeken, tijdschriften of van het internet gebruikt, worden geannoteerd.¹ Let wel: materiaal van anderen gebruiken zonder bronvermelding is *plagiat*. Daaraan zijn consequenties verbonden.

Let op de volgende zaken:

- Theorie die gevonden is tijdens een literatuuronderzoek en die nodig is voor de beantwoording van deelvragen, wordt ook in deze hoofdstukken beschreven. Hiervoor kan het handig zijn het hoofdstuk onder te verdelen in paragrafen.
- Als voor de beantwoording van de onderzoeksvraag berekeningen moeten worden uitgevoerd, dan moet hier worden uitgelegd welke berekeningen dat zijn. Gebruik hiervoor waar mogelijk formules. Zorg dat je de formules nummert zodat je later in je resultaten hiernaar kan verwijzen en de lezer weet hoe je bepaalde berekeningen hebt gedaan.

Veldwerk I: methode

De methode beschrijft hoe het onderzoek is uitgevoerd.

Let op de volgende zaken:

- Als een experiment is uitgevoerd, begint de methode met een lijst benodigdheden en een afbeelding van de opstelling.
- Als een interview of enquête is uitgevoerd, wordt hier beschreven wie geïnterviewd/geënquêteerd zijn. Je beschrijft, in het licht van de literatuurstudie, hoe de vragenlijst tot stand is gekomen. De interviewvragen/enquêteformulieren voeg je als bijlage toe.
- Voor het trekken van conclusies is het belangrijk dat de onderzoeksgroep representatief, aselekt en voldoende groot is. In dit hoofdstuk leg je verantwoording af ten aanzien van deze criteria. Dit is zeer belangrijk voor het statistisch conclusies trekken uit de resultaten.
- Voor het doen van een experiment gelden vergelijkbare criteria voor het aantal metingen (steekproefgrootte).
- Belangrijk is dat in de methode nog niets vermeld wordt over waarnemingen die gedaan zijn tijdens het onderzoek.
- De methode zal voor een groot deel gebaseerd zijn op het onderzoeksplan zoals dat tijdens de planningsfase is opgesteld. Geef echter ook aan wanneer je bij de uitvoering bent afgeweken van dit onderzoeksplan en waarom.
- Iemand die het onderzoek niet heeft gedaan moet na het lezen van de methode in staat zijn het onderzoek op dezelfde manier uit te voeren.

Veldwerk II: waarnemingen en resultaten

Hier wordt alles vermeld, wat tijdens de uitvoeringsfase is waargenomen en gemeten. Gebruik voor de metingen zoveel mogelijk tabellen (veel tabellen en heel grote tabellen kun je opnemen in de bijlage). Zorg ervoor dat de significantie van de meetgegevens aansluit bij de gebruikte meetmethode. Verder komen hier eventuele berekeningen, grafieken en andere gegevensverwerking die nodig zijn om de onderzoeksvraag te beantwoorden.

¹ In het instructieboekje vind je hoe je deze annotatie het beste kunt uitvoeren. Overleg bij twijfel met je begeleider.

Denk aan de regels voor het tekenen van grafieken en let op de significantie van de uitkomsten. Wanneer je op zoek bent naar een wiskundig verband tussen variabelen, moet je dit verband hier ook daadwerkelijk testen. Vraag eventueel aan je begeleider hoe je op een verantwoorde manier conclusies kunt trekken uit je resultaten.

Discussie en conclusie

Het laatste inhoudelijke hoofdstuk is de conclusie en discussie. De verplichte onderdelen van dit hoofdstuk zijn:

- een beknopte samenvatting van de resultaten;
- een verklaring van de resultaten in het licht van de theorie;
- de beantwoording van de onderzoeksvraag (kort en bondig). Dit is de conclusie;
- een bespreking van de betrouwbaarheid van de conclusie;
- de formulering van minstens één onderzoeksvraag voor een vervolgonderzoek.

In dit verslagonderdeel vindt de lezer dus die zaken terug, die in de afrondingsfase van het onderzoek aan de orde zijn geweest.

Terugblik

In de terugblik schrijft ieder lid van het PWS-groepje in ongeveer een half A4 op hoe het proces is verlopen. Met welke verwachtingen ben je het PWS ingestapt? Hoe was jouw eigen inzet, bijdrage? Hoe verliep de samenwerking? Wat kon/wist je eerst niet, en kan je nu wel? Wat zou jij jezelf adviseren als je het PWS over moest doen?

Literatuurlijst

In de literatuurlijst staan alle bronnen die je hebt gebruikt, alfabetisch gerangschikt naar (eerste) auteur. Algemene regels hoe je zo'n lijst opstelt, vind je in het instructieboekje.

Bij digitale bronnen (internet) moet je vermelden wanneer je ze hebt geraadpleegd.

Lijst van afbeeldingen

Ook van de afbeeldingen die je opneemt, moet je de bron vermelden. Op je literatuurlijst volgt dus een lijst met afbeeldingen met bronvermelding.

Bijlagen

Zet in de bijlagen alle informatie die je niet belangrijk genoeg vindt om in de lopende tekst op te nemen en informatie die je te uitgebreid vindt om in de tekst op te nemen zoals formulieren en grote tabellen. Nummer alle bijlagen en geef ze elk een titel. Verwijs in de tekst van je verslag naar deze bijlagen.

Inleveren

Je levert het PWS op papier in. Ook lever je een exemplaar in via Magister. Je werk wordt gecontroleerd op plagiaat en het gebruik van AI.

Logboek

Ook het **logboek** moet als bijlage worden opgenomen.